

12.

ЯК ПОДІЛЕНА ДЕРЖАВНА ВЛАДА МІЖ ЦЕНТРАЛЬНИМИ
І РЕСПУБЛІКАНСЬКИМИ ОРГАНАМИ ВЛАДИ?

ЯК ПОДІЛЕНА ДЕРЖАВНА ВЛАДА МІЖ ЦЕНТРАЛЬНИМИ
І РЕСПУБЛІКАНСЬКИМИ ОРГАНАМИ ВЛАДИ?

Поділ державної влади між союзом республік і союзними республіками проведено в ССРСР в слідуючий спосіб:

1. частина державних справ /найважливіших/ належать виключно до державної влади ССРСР.
2. частина /менш важких справ/ - до спільного ділення влади ССРСР і влади союзних республік /з великою перевагою влади Союзу/.
3. зовсім мала частина /і то найменш важких/ справ належить виключно до державної влади союзних республік.

Які справи належать до центральної /московської/ державної влади?

Найвищі органи /чинники/ державної влади і державного правління Союзу ССРСР мають право:

/ст. 149/ поголошувати війну і закладати мир,

- а. організувати оборону ССРСР і керувати збройними силами,
- в. діяти про державну безпеку /при допомозі нікого і нікого/,
- в. приймати до складу ССРСР нові республіки,
- л. проводити зміну кордонів між союзними республіками,
- с. утворювати нові краї, області і автономні республіки в складі союзних республік,
- д. керувати грошовою і кредитовою системою,
- м. укладати і стягати позики,
- ж. проводити зовнішню торгівлю.

Для керівництва справами, що належать виключно відання влади союзу визначася сталінська конституція т.зв. загальносоюзні комісарати, які входять в склад раднаркому СРСР. Для управління загальносоюзними справами утворено такі загальносоюзні комісарати /ст. 77./.

1. Закордонних справ, 2. закордонної торгівлі, 3. оборони, 4. військово-морського флоту, 5. озброєння, 6. боєприпасів, 7. шляхів, 8. зв'язку, пошта, телефон, телеграф, радіо/ 9. морського флоту, 10. річкового флоту, 11. заготівель /харчових і інших продуктів, 12. будівництва і промисловостей, 13. вугільної, 14. нафтової, 15. електричної, 16. хімічної, 17. авіаційної /літакової/, 18. судно-будівельної, 19. целюлозно-паперової, металургії /виріб металів/, 20. чорної /залізо, сталь, чавун/, 21. кольорової /мідь, срібло, золото/, машинобудування: 22. важкого, 23. середнього, 24. загального, 25. електростанції.

Усі ці загальносоюзні комісарати мають своїй кермуть своїми справами на території цілого Союзу /ст. 75./ . При Радах Союзних Народних Комісаратів усіх союзних республік загально-союзні комісарати мають своїх уповноважених, які входять в склад раднаркому кожної республіки на правах народних комісарів республік /конст. УРСР, ст. 54/.

Те, що перераховані нами 25 комісаратів є загально-союзними і що вони кермуть справами на терені України незалежно від республіканської української державної влади, значить для нас одідує:

За кордоном, у зносинах з чужими державами, заступає нас "старший брат" і "опікун" - росіяни. Він же виручася нас і в заграничній торгівлі. Ми припустімо, лише сіємо пшеницю, збираємо її, молотимо і звозимо на зсінні пункти. Далі її доля нас вже не обходить. "Старший брат" уже сам потрудиться, вивезе її за границю і продасть. Оборона держави також нас

мало турбує. І обороною і вибором озброєння і боєприпасів кермує з Москви. Наше українське діло маленьке. Зголоситися на воєнкомат у випадку мобілізації, дістати виробленого для нас заздалегідь хліба і понести свою голову, куди покажуть, за славу "руського оружя". Те, що члени, морський і річковий флот належить до загально-союзних наркоматів, значить для нас, що ми не потребуємо турбуватися, звідки і куди проклали Україні залізницю, куди і що нам перевозити, які дороги направляти, які кораблі будувати і що ними за кордон возити. Все це зроблять без нас у Москві. І члени побудують /нашими руками/, і перевезуть нас ними, куди ного треба - і під Вудапешт і в Донбас і в Казахстан. Це радує українських більшовиків. А що заготовля від нас забрали, то їм не гірше. Хай самі собі сумать голови над тим, скільки в нас стягнули хліба, м'яса, молока, яєць. Хай самі роблять порядок з тими нашими коровами, що ніяк з них мори не видно. Тепер же нам з тим клопіт мати, як будівництво належить до центральної влади, то що ж з того, хай належить! Хай собі і будують і всякі "метро" і "напаци советів", хай розбудовують Стадінград, хай копають біломорськани, нам що до того. Гроші на будову ми дамо, труна під фундамент /згідно з традицією/ не покаліємо, працювати будемо по стахановськи недоїдати по ударному. Чого ж ще від нас? Те, що вугіллям, нафтою і електропромисловістю на наших землях керують московські уповноважені, для нас також убогі гіднєння. Хай відбудовують тепер ті шахти Донбаса і шахти Борислава і Дніпрогес /дніпропетровська гідроелектрична станція/. Хай самі доглядають наших людей на примусові роботи. Хай самі передумують ще і допис від них у газетах про те, що там добрі керівники, легка праця, вистарчає харчі і висока зарплата /лист зі шахти/ - "Радянська Україна", 13.11.1945 р.

які справи належать до спільної на вищої державної влади Союзу ССРР, а які - до влади союзних республік, і на чому ґрунтується - до влади УСРР?

до влади УСРР належать: /конст. УСРР ст. 49./	до влади ССРР належать: /конст. ССРР ст. 14./
а/ встановлення конституції УСРР	г/ забезпечення відповідності консти- туції союзних республік з конст. ССРР?
б/ встановлення державних і місцевих податків у відповідності з законо- давством ССРР.	і/ затвердження податків на утрочення республіканських і місцевих бжде- тів.
в/ встановлення порядку користування землею.	с/ встановлення основних засад земле- користування.
г/ управління банками, промисловими і торговельними підприємствами рес- публіканської підлеглості.	і/ управління банками, промисловими підприємствами загально-союзного значення.
д/ організація судових органів УСРР.	т/ встановлення законодавства про су- довий устрій і судочинство кримі- нального і цивільного кодексу.
е/ видання законів УСРР.	
є/ затвердження народно-господарсько- го плану.	н/ встановлення народно-господарських планів ССРР.
ж/ затвердження державного бюджету УСРР.	і/ затвердження єдиного державного бюджету ССРР.
з/ керування страховою і ощадною справами.	м/ організація державного страхування
и/ керування і місцевим транспортом	п/ управління транспортом і зв'язком
ї/ керування справами соціального за-	с/ устаночлення основ законодавства

безпечення.	про праці.
г/ керування початковою, середньою і вищою освітою.	встановлення основних законів в галузі освіти.
ж/ керування справами охорони здоров'я.	встановлення основних засад в галузі охорони здоров'я.
з/ надання права громадянства УРСР.	встановлення законів про союзна громадянство.

Нерозрахованими вгорі справами управляють т. зв. союзно-республіканські народні комісарати. Союзно-республіканськими є аркоматами /ст. 78/: 1. внутрішніх справ /внутрішній порядок і безпеку/, 2. внутрішньої торгівлі, 3. земельних справ, 4. радгоспів /державні сільсько-господарські маєтки/, 5. фінансів /грошові справи/, 6. юстиції /судівництво/, 7. охорони здоров'я: промисловості, 8. легкої, 9. текстильної /ткацької/, 10. лісової, 11. будівельної, 12. харчової, 13. рибної, 14. м'ясної і молочної.

Союзно-республіканські народні комісарати є при центральному уряді СРСР у Москві і при раднаркоміях усіх союзних республік /таким і в УРСР/. Союзно-республіканські народні комісарати поодиноких союзних республік керують своїми справами вказівками, інструкціями і наказами, які присилають їм відповідні центральні союзно-республіканські народні комісарати з Москви. Практично для нас це значить, що особлива допомога "старшого брата" і "опікуна" - загарантована нам навіть конституцією і у менш важливих державних справах. Так внутрішній намок Української ССР, а саме: вибір республікансько-державної влади, становлення адміністрації, удержання порядку, і безпеки УРСР вирішуються українською державною владою при постійній допомозі московської центральної влади. Нам показують, кого з нас висунути кандидатом у депутати "трудящих", кого з нас поставити головою районного комітету

нам підказують, що є ворогом нашого народу, дають головні інструкції для українського НКВД і НКГБ, як тих ворогів народу треба ліквідувати. Дістанемо ми поради і в тому, скільки нам землі обсіяти щороку буряками і якими додатками і контингентом обіладати щороку наше населення, і за які провини і як карати громадян УРСР, і скільки нам щороку вирубати дерева в наших лісах і де скільки матерії видати нашим кооперативам на душу населення і т.д.

З того всього за сталінської конституції зовсім не виникає, що державна влада в УРСР є цілком не самостійною державною владою, що за неї, або все роблять або усьому її допомагають "онікуни" з центру, бо є справи, які сталінська конституція віддала цілковито в руки республіканської "державної влади". Які ж це справи?

Раді Народних Комісарів нашої УРСР подаровано конституцію аж чотири самостійні республіканські народкомати. Є ними народні комісаріати: освіти, місцевої промисловості, комунального господарства і соціального забезпечення /конст. УРСР ст. 49./. Це значить, що республіканська /українська/ державна влада має право сама без сторонньої допомоги і вказівок: 1. будувати приміщення для своїх шкіл, якого сама хоче розміру і у яких сама хоче місцевостях, 2. виробляти горшки, чебрики, колеса до возів, ткати по селах полотна, латати чоботи, перешивати убрання так само в якій хоче кількості і де сама це захоче робити, 3. будувати в містах, які хоче будинки і на яких хоче вулицях, садити цвіти на яких хоче площах, замінювати вулиці скільки раз тиждень чи день захоче і т.д.

З усього попередньо сказаного виникає, що поділ державної влади між центральними і республіканськими органами в СРСР проведено в сталінській конституції на користь центру і з великою некористю для республіканських органів державної влади. Республіканська державна влада мусить від-

волятися киненими її конституцією охланам державної влади, віддати цілком самостійну державну владу і дозволити центральній владі за своєю спиною і в своєму імені робити все, що їй подобається.

Державна влада в УССР, як і влада всіх інших союзних республік мусить слушно виконувати всі накази, постанови і розпорядження центральної влади, які є, згідно з конституцією /ст. 67./, обов'язкові до виконання на своїй території ССР.

Безчинно припинятися, як на її території самовільно кермуть "дорученими їм галузями управління" загально-союзні наркомати /78 ст./.

Українська державна влада мусить удавати державну владу тоді, як вона видає свої "постанови, накази, розпорядження та інструкції на основі і на виконання" законів ССР, постанов і розпоряджень РНК ССР, вказівок та інструкцій союзно-республіканських народних комісаріатів ССР /конст. ССР ст. 8 і 86, конст. УССР ст. 41 і 50/.

Удає державна влада УССР владу і тоді, як "кермує" тими справами яких державна влада ССР установила вже "основні засади" /конст. УССР ст. 10 и, б, р, с, и/, як "затверджує" і "організує" те, що центральна влада вже "встановила" /конст. УССР ст. 10 х, е, ж, /.

Державна влада в УССР не має, однак, ніколи певності в тому, що навіть таі "її" постанови ввійдуть у життя на "її" території. Є таі тому, що сталінська конституція за страху, що "республіканська влада" не потруїть ла коли чого непотрібного, дає право Народній Раді Народних Комісарів ССР припиняти постанови і розпорядження союзних республік /ст. 69./.

Але це лише постанови української "державної влади" не мають певності що вони в дієвості стануть постановами, а не будуть скасовані центральною владою. "Геніальний" творець конституції ССР позбавив певності

свою долю навіть саму державну владу УРСР. На дні своєї конституції між останніми її статтями він приховав і на неї добрий спосіб. Він віддав "вищий нагляд" за точними виконаннями наказів ССРСР усіма наркоміями союзних республік... прокураторів ССРСР /конст. ССРСР ст. 113/. А щоб позбавити республіканську державну владу ССРСР навіть найменшої можливості зробити щось незгідне з волею центру, Сталін розбавив в своїй конституції склад органів республіканської /української/ державної влади різними своїми "уповноваженими" і ніби лише "частинно" собі підпорядкованими львами. Згідно з конституцією, до Ради наркомів УРСР на загальну кількість 43 комісарів виходить аж 26 /більше як половина/ уповноважених загально-союзних народних комісарів присланих із Москви і її одні підпорядкованих. Крім того входять до Ради наркомів УРСР 14 союзно-республіканських наркомів, які підлягають, "як Раді наркомів УРСР так і відповідному союзно-республіканському комісаріатові ССРСР" /конст. ССРСР ст. 87./.

Ось чого варті в сталінській конституції "суверенність" /незалежність/ союзних республік і самостійність їх державної влади!...

Таку ж саму вартість має конституційна незалежність українського /і всякого іншого/ республіканського законодавства і правосуддя.

Республіканські конституції /конст. УРСР/ проголошують, що закони для республік ухвалюють і затверджують Верховні Ради республік /конст. УРСР ст. 24/, які є одними законодавчими органами /конст. УРСР ст. 23/. Стаття ж 19 конституції ССРСР виявляє, що крім законів, ухвалених республіканською законодавчою владою діють в поодиноких республіках і закони видані Верховним /Радою Союзу ССРСР. закони ці "мають однакову силу на території всіх союзних республік", стаття ж 20 конституції ССРСР подає це, що в разі розбіжності закону союзної республіки зі загально-союзним діє загально-союзний закон. З цього виходить, що в союзних республіках діють: 1. загально-союзні закони /центральної/ і 2. ті республіканські закони, які

цілковито згідні з загально-союзними. Таким чином дієсно законодавчою владою як у цілому СРСР так і у всіх союзних республіках, є центральна законодавча влада - Верховна Рада СРСР. В цю Раду входить шоправда представники всіх союзних республік. Але чи можуть, чи мають силу, припустимо, депутати УРСР опротестуватися ухваленню аморального, негідного для українців закону у Верховній Раді СРСР. Ні не можуть! Згідно з конституцією кожний "закон" вважається затвердженим, коли його ухвалено обома палатами Верховної Ради простов більшість голосів /ст. 39./ У Раді Союзу має Українська СР 100 депутатів, а російська 388, що виносить просту більшість голосів своєї Ради. Ярка річ, що депутати Російської СР можуть ухвалити і ухвалють такі закони, які їм негідні. Коли б навіть 100 українських депутатів голосували проти такого закону, то це їм нічого не поможе. На менший голос мають українські депутати в Раді Національностей. Там на 80 голосів російських припадає 25 українських депутатів. Як бачимо в обох палатах Верховної Ради Союзу СР мають величезну перевагу депутати Російської СР. Ці російські депутати - ухвалюють відносності всі закони, як оті загально-союзні для цілого СРСР. Так і ті республіканські для чукчів, етуків, українців, тунгусів, саросів та інших іноземців.

"Старий наш брат" /імперіалістична верхівка/ не лише видає для нас, УРСР закони, він слідкує за їх точними виконаннями. Великий нагляд за виконанням законів усіма державними установами, службовими особами і всіма громадянами на території всіх союзних республік /і в УРСР/ віддає сталінська конституція прокурорів СРСР. Він здійснює цей нагляд або особисто або через прокурорів республіканських /УРСР/, які ним призначаються і їм же йому одному підлягають /конст. СРСР ст. 112, 113, 117/. Кожного громадянина кожної союзної республіки від низового аж до самого верховного, можна потягнути до судової відповідальності за наругу на його думку, вчинки, прокурор СРСР.

Хто ж судить на підставі законодавства ухваленного у Москві обвинувачених московським прокурором громадян союзних советських республік?

У статті 84 і 85 конституції УРСР гордогито зазначає: "правосуддя в СРСР здійснюється найвищим судом УРСР, який є найвищим судовим органом республіки". При трохи глибокому вгляді в тайники сталінської конституційної примудрості виходить, однин на це, що правосуддя в УРСР здійснюється також "спеціальними судами СРСР, які створюються за постановою Верховної Ради СРСР" /конст. УРСР ст. 184/. І в 104 статті союзної конституції визначить це і те, що "на найвищий суд СРСР покладіється нагляд за судовою відповідальністю всіх судових органів союзних республік". Виходить, в Україні поряд з її найвищим республіканським судом і незалежно від нього здійснюється правосуддя над українським якісь спеціальні суди СРСР. А над самим нашим українським "найвищим" судом і над всіма його судовими органами наглядає де виний від нього, якийсь уже хіба найвищий суд Союзу ССР.

Як бачимо, хтось чужий кермує українським державою, хтось чужий видає для нього свої закони, хтось чужий пильнує, щоб українці їх точно виконували, хтось чужий ловить їх на неточному виконанні цих чужих законів і ставить їх перед чужим судом...

